

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Teru Miyamoto

BROCARD
DE TOAMNĂ

Traducere din japoneză și note de
ANGELA HONDRU

HUMANITAS
fiction

Redactor: Raluca Popescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Alina Ioan
DTP: Corina Roncea, Veronica Dinu

Tipărit la Livco Design

TERU MIYAMOTO
KINSHU
Copyright © Teru Miyamoto, 1982
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2009, 2022,
pentru prezenta versiune în limba română

ISBN 978-606-097-130-6
Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României.

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

16 ianuarie

Dragă Yasuaki,

Nu m-aș fi așteptat să te văd pe muntele Zaō¹, în telecabina care urca de la grădina cu dalii la heleșteul Dokko. Am rămas mută de uimire și n-am mai fost în stare să scot un sunet în cele douăzeci de minute de urcuș.

Dacă stau și mă gândesc bine, nu ți-am mai scris de vreo doisprezece-treisprezece ani. Am crezut că n-o să ne mai întâlnim niciodată. Când te-am zărit însă, mi-am dat seama cât de mult te-ai schimbat și ți-am deslușit sclipirea din priviri. De aceea, după multe frământări, m-am hotărât să aștern pe hârtie rândurile de mai jos și să pun scrisoarea la poștă. N-ai decât să râzi de mine, dar să știi că nu m-am schimbat deloc.

În ziua aceea, mi-a venit ideea să iau expresul Tsubasa 3 din gara Ueno, ca să-i arăt fiului meu, Kiyotaka, în vârstă de opt ani, stelele de pe muntele Zaō.

Presupun că ți-ai dat seama că băiatul este infirm. S-a născut paralizat de la brâu în jos, iar intelectual, este cam

---

1. Munte vulcanic (1841 m) în prefecturile Yamagata și Miyagi.

cu doi-trei ani în urmă față de copiii de vârsta lui. Însă, numai el știe de ce, se dă în vânt după stele. În nopțile senine, iese în grădina noastră de pe strada Kōroen din Nishinomiya și rămâne cu ochii la cer ore-n șir.

Cu o seară înainte de a ne întoarce în Kōroen, după vizita de două zile la tatăl meu, care locuiește în cartierul Aoyama din Tokyo, privirea mi-a fost atrasă de o fotografie nocturnă făcută de pe vârful muntelui Zaō. Mi s-a tăiat pur și simplu respirația la vederea cerului înstelat și mi-a venit ideea să-i ofer fiului meu, pe care nu-l dușesem niciodată în excursii, șansa de a fi cât mai aproape de un peisaj atât de minunat.

Tata a împlinit șaptezeci de ani, dar e la fel de energic și voios ca pe vremuri. Își vede mai departe de treabă la firmă, iar pentru supravegherea activității filialei din Tokyo își petrece cam jumătate din lună în același apartament luxos din Aoyama pe care-l știi și tu. A încărunțit mult față de acum zece ani și s-a mai cocârjat, dar e într-o stare de spirit excelentă, împărțindu-și timpul între Aoyama și Kōroen.

În octombrie, a alunecat pe scările din fața blocului exact când venea mașina să-l ia. A făcut o entorsă urâtă, cu hematoame uriașe și o fisură la maleolă. Oricum, n-a mai putut umbla o vreme. Când mi-a telefonat, m-am pierdut cu firea și m-am urcat iute în expres. Văzându-se imobilizat la pat, a devenit foarte țăfnos. Îl deranja până și felul în care-l îngrijea menajera Ikuko.

Crezând c-am să stau mai mult la el, l-am luat și pe Kiyotaka cu mine. Cum ne-a văzut chipurile, s-a liniștit. Însă după două zile a început să-și facă griji pentru locuința din Kōroen, așa că ne-a expediat acasă. Nici nu știam ce să mai înțeleg din toanele lui. Mă și înfuriau,

dar mă și amuzau. L-am lăsat în seama lui Ikuko și a lui Okabe (secretarul) și am plecat spre gara Tokyo. Acolo am văzut afișul cu muntele Zaō.

Fotografia înfățișa o mulțime de copaci uriași cu cren-gile răsfirate, în toate nuanțele toamnei. Până atunci, eu nu-mi reprezentasem muntele Zaō decât troienit, cu pomi împodobiiți cu țurțuri groși. Am rămas nemișcată în toiul forfotei din jurul meu, încercând să-mi închipui cum pot arăta asemenea copaci – adevărate coloane de gheață – în briza toamnei, sub cerul înstelat.

Am simțit nevoia imperioasă de a-i arăta fiului meu acea minunăție de peisaj. Când i-am mărturisit intenția, ochisorii i-au sclipit și m-a implorat să-l duc acolo. Astfel a început ceea ce aș numi aventura mamei și a copilului. Am luat-o spre agenția de turism din incinta gării, am cumpărat bilete până la Sendai, am rezervat o cameră la un han din stațiunea balneară de pe muntele Zaō, ba chiar am încercat să procur și biletele de avion de la Sendai la Ōsaka. N-am reușit, așa că am hotărât să mai rămânem o zi în stațiune sau la Sendai. Am optat pentru hanul de pe muntele Zaō, unde am poposit două nopți. Dacă am fi rămas doar o noapte acolo, nu ne-am fi întâlnit. Ciudată-i soarta!

În Yamagata a fost înnorat. În taxiul care ne ducea de la gară spre stațiunea de pe munte, am privit cerul cu tristețe. Mi-am dat seama că mă aflu în partea de nord-est a țării pentru a doua oară în viața mea. Ții minte? Prima dată, în luna de miere, am plecat împreună dinspre lacul Tazawa aflat în prefectura Akita ca să vedem lacul Towada.

Am ajuns cu Kiyotaka la han. Mirosul puternic de sulf era destul de neplăcut. Apa fierbinte a izvorului termal

curgea prin canalele care mărgineau strada. Cerul era foarte înnorat, fără urmă de lună sau stele, însă aerul de munte m-a înviorat. Îl duceam pe fiul meu într-o excursie mai lungă pentru prima oară în viața lui și ne simțeam amândoi excelent.

Când ne-am trezit dimineața, se înseninase. Kiyotaka nu voia să irosim nici o clipă. După ce am mâncat micul dejun, am luat-o, cu el în cârje, spre telecabina din grădina cu dalii. Mă trec și-acum florii când mă gândesc la coincidență! Cum a fost posibil ca din atâtea telecabine care urcă pe Zaō să ne nimerim exact în aceeași?!

Stătea lume multă la coadă, dar după două sau trei minute am reușit să urcăm. Însoțitorul de cabină a deschis ușa, l-a ajutat mai întâi pe Kiyotaka, apoi am intrat și eu. L-am auzit spunând că mai încape o persoană.

Un bărbat într-un pardesiu maro-deschis s-a așezat chiar în fața noastră. Ușa s-a închis și, în momentul în care telecabina s-a smucit de pe loc, mi-am dat seama că ești tu. Nici nu-ți poți închipui cât am fost de uimită. Tu nu m-ai zărit pentru că admirai peisajul, cu bărbia afundată în gulerul ridicat al pardesiului. Te-am privit fără să clipească. Deși am luat telecabina ca să văd minunatele frunze ruginii, nici n-am întors capul spre ele. Nu-mi puteam dezlipi privirea de la bărbatul din fața mea. M-am tot întrebat dacă nu cumva mă înșel, dacă ești într-adevăr Yasuaki Arima, fostul meu soț. Și, dacă ești tu, de ce urci cu telecabina pe muntele Zaō? Mă tot minunam...

Am fost teribil de surprinsă și de felul cum te-ai schimbat. Nu mai semănai cu cel pe care mi-l aminteam. Zece ani... Aveam douăzeci și cinci pe-atunci, iar acum am treizeci și cinci, așa că tu trebuie să ai treizeci și șapte. Am ajuns amândoi la vârsta la care trecerea timpului își

spune cuvântul. Numai că la tine transformarea e frapantă, de unde am tras concluzia că ai avut parte de greutate.

Te rog să nu te superi pe mine. Nici eu nu știu de ce m-am apucat să-ți scriu. Poate doar ca să-mi aștern sentimentele pe hârtie. Nu cred c-o să mai am vreodată o asemenea pornire. De fapt, nici nu sunt foarte hotărâtă să pun scrisoarea la poștă.

La un moment dat mi-ai aruncat o privire, dar te-ai întors îndată la peisajul de-afară. Te uitai pe fereastră. Apoi te-ai răsucit din nou spre mine, uimit la culme. Parcă ne priveam de-o veșnicie. Aș fi vrut să spun ceva, dar nu puteam rosti nici un cuvânt. În cele din urmă am balmăjit:

— Nu ne-am văzut de multă vreme...

— Chiar că da.

Apoi l-ai măsurat din cap până-n picioare pe Kiyotaka și ai întrebat indiferent:

— E băiatul tău?

Mi-am adunat tot curajul și am încuviințat cu voce tremurătoare.

Priveam șirurile de copaci cu frunze ruginii care se perindau cu nepăsare de-o parte și de alta a telecabinei. De câte ori nu mi s-a pus aceeași întrebare?! Unii doar ca să se afle în treabă, alții chiar mă compăttimeau. Răspundeam întotdeauna cu capul sus, dar când m-ai întrebat tu am simțit o jenă pe care n-o cunoscusem în viața mea. De-aceea am încuviințat fără vlagă, bâlâbindu-mă.

Telecabina a urcat încet spre popasul de lângă heleșteul Dokko. În zare a început să se distingă lanțul Asahi, iar într-un fald al muntelui de sub noi se deslușeau, ca niște puncte luminoase, acoperișurile clădirilor din stațiune. Silueta hotelului izolat cu acoperiș roșu, de pe coasta muntelui, apărea și dispărea printre copaci. Nu știu de

ce, însă m-a dus cu gândul la un sul pictat din perioada Kamakura¹, înfățișând flăcările iadului. Trăiesc aceeași senzație și acum. Oare de ce? Poate pentru că eram într-o stare de spirit aparte. Mă simțeam tot mai agitată pe măsură ce telecabina se legăna înspre înălțimi. Ar fi trebuit să-ți pot spune tot felul de lucruri în cele douăzeci de minute de urcuș, dar am stat împietrită, dorindu-mi să ajung mai repede la destinație și să cobor.

M-am simțit la fel ca acum zece ani. Ar fi fost grozav să fi vorbit deschis despre divorț, însă n-am făcut-o. Atunci, am refuzat cu încăpățănare să te rog să-mi explici, iar tu n-ai luat inițiativa. Ai tăcut mălc și n-ai încercat deloc să te scuzi. Aveam doar douăzeci și cinci de ani, amabilitatea și răbdarea nu-mi stăteau în fire. Tu aveai douăzeci și șapte, dar te-ai dus în jos fără șansa de a-ți recăpăta prestigiul pierdut.

Când copacii de afară s-au îndesit, oprind lumina soarelui și întunecând telecabina, te-ai uitat țintă la mine și ai spus indiferent:

— Am ajuns.

În clipa aceea ți-am zărit cicatricea de pe partea dreaptă a gâtului.

„A, de la aventura aceea“, mi-am zis în sinea mea și am întors iute privirea. Am coborât la popasul murdar și cenușiu. Pe cărarea șerpuitoare din apropierea heleșteului Dokko ți-ai luat brusc la revedere și te-ai îndepărtat cu pași grăbiți.

Încerc să fiu cât se poate de sinceră în scrisoare. După ce ai dispărut, am rămas țintuită locului. Trăiam cu impresia că n-aveam să ne mai întâlnim și făceam eforturi

---

1. 1185–1333.

disperate să-mi înving lacrimile. Oare de ce mă copleșeau asemenea senzații? Brusc, am simțit nevoia să fug după tine. Voiam să te întreb o mulțime de lucruri: cum o duci... ce-ai mai făcut în cei zece ani de când ne-am despărțit... Doream cu disperare să aflu câte ceva. Dacă n-ar fi fost Kiyotaka, aș fi alergat după tine.

Am pornit-o ușor-ușor spre heleșteu, în pasul lui Kiyotaka. Frunzele de cosmos¹ pălite se legănau în bătaia vântului rece. Kiyotaka a parcurs în jumătate de oră distanța care i-ar fi luat doar zece minute unui copil normal. Oricum, față de cum era înainte, se descurcă binișor, mai ales că a început să-și exprime dorințele de doi ani încoace. Nu demult, urmărindu-i perseverența, profesoara de la școala specială a afirmat că o să ajungă într-o bună zi să se descurce singur și chiar să lucreze.

Ne-am plimbat puțin pe aleea de lângă heleșteu. Soarele își strecura razele printre copaci. Am luat apoi telecabina spre vârful muntelui. M-am uitat atentă pe unde am trecut în speranța să te mai zăresc măcar o clipă, însă nu erai pe nicăieri. Din vârf am coborât într-un crâng de stejari până la o stâncă ce ieșea din munte. L-am așezat pe Kiyotaka și am privit îndelung peisajul. Pe cer nu se zărea nici o scamă de nor. Un vultur dădea liniștit târcoale. În zare se întindea, învăluit în ceață liliachie, lanțul muntos care mărginește Marea Japoniei. I-am explicat fiului meu că e vorba de munții Asahi și că vârful din dreapta se numește Chokai. Urmăream cu privirea telecabina care cobora panta muntelui Zaō, sperând să te văd în trecere.

---

1. Plantă perenă de origine mexicană. Atinge înălțimea de 1,5 m.